

12

дивизия — въ Пиротъ и на границата срещу Царибродъ; в) Дунавската дивизия — източно отъ Пиротъ; г) Дринската дивизия — въ резервъ около Пиротъ. Общо за настѣпление по посоката Пиротъ—Царибродъ—София сърбитѣ имаха около 40000 души съ 20 батареи. Срещу тѣхъ българитѣ имаха всичко около 20000 души съ 42 орждия, разхвърлени между Берковския Балканъ и с. Власина.

На 2 ноемврий Нишавската армия навлѣзе въ България и на 3 и 4 продължи настѣплението си къмъ София.

Българскитѣ предни части съ бой постепенно се оттегляха въ вѣтрешността, като гледаха да печелятъ време, за да могатъ да съсрѣдоточатъ повече сили при Сливница, гдето главното командване бѣ решило да даде решително сражение на сърбитѣ. Българскитѣ войски почнаха да се стичатъ къмъ Сливница отъ всички страни, както отъ Западния корпусъ, така и отъ Източния. Частитѣ отъ Южна България се превозваха по желѣзница до Саранбей, а оттамъ пешкомъ презъ София за Сливница.

Едновременно съ събирането повече сили на Сливница българското правителство работѣше и по дипломатически пѣтъ да спре сръбското настѣпление. Князь Александъръ още на 2 ноемврий помоли султана да съдействува съ отоманскитѣ войски за защита Отоманската империя противъ сръбското нашествие, но до 4 ноемврий отговоръ не получи. Министрътъ на вѣтрешнитѣ работи г. Ил. Цановъ подаде нота до дипломатическитѣ представители на всички велики сили, въ която, като се основаваше на Берлинския договоръ, тълкуваше сръбското нападение като дѣло, насочено противъ цѣлостта на Отоманската империя, и молѣше тѣхната намѣса.

Следъ тѣзи дипломатически постѣпки Князь Александъръ замина за Сливница, за да ръководи самъ военнитѣ действия, като остави въ София началника на Щаба на армията капитанъ Петровъ.

На 5 ноемврий Кралъ Миланъ даде почивка на войскитѣ си. Това даде възможностъ на българитѣ да събератъ достатъчно войски на Сливница. Правдата бѣ на тѣхна страна и Богъ имъ помогна. На 7 ноемврий, въ най-крѣвопролитното сражение при Сливница, сръбската армия бѣ напълно разбита и отстъпваше. На 10 ноемврий нашата армия мина въ настѣпление и преследваше сръбската. На 14 ноемврий Нишавската армия бѣ заела позиция около Пиротъ. 11-а Айтооска дружина имà щастието да вземе участие въ това преследване и въ последнитѣ крѣвопролитни боеве около Пиротъ — завладяването на Черни връхъ и Келъ-ташъ.

4. АЙТОСКАТА ДРУЖИНА ВЪ БОЯ ПРИ ПИРОТЪ — НА ЧЕРНИ ВРЪХЪ И КЕЛЪ-ТАШЪ

Скица № 1 На 14 ноемврий частитѣ отъ Тимошката армия заемаха: Дринската дивизия — височината Башурате и севернитѣ ѝ склонове; Дунавската — задъ Пиротъ, Моравската — въ резервъ, Шумадийската — северно отъ Пиротъ. Същия денъ нашитѣ войски настѣпваха къмъ Пиротъ въ три колони.